

- ارزیابی چند روش جهت رفع کلروز و خزان زودرس درختان چنار
یوسف هاشمی نژاد^۱، محمد جعفر ملکوتی^۲، سید محمود سمر^۳ و محسن کافی^۴
- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد خاکشناسی دانشگاه تربیت مدرس
  - ۲- استاد گروه خاکشناسی دانشگاه تربیت مدرس و سرپرست موسسه تحقیقات خاک و آب
  - ۳- عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات خاک و آب و عضو هیئت علمی دانشگاه تهران
  - ۴- عضو هیئت علمی وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری

کلروز آهن ناشی از آهک شایع ترین اختلال تغذیه‌ای گیاهانی است که در خاکهای آهکی (حاوی بیش از ۱۵ درصد آهک معادل) رشد می‌کنند در این راستا درختان غیر مشمر نیز از این مشکل در امان نمانده و بخصوص درختان چنار در شهر تهران که قسمت عمده پوشش پهنه برگ شهری آن از این درخت تشکیل شده است این مشکل را به شکلی فراگیر نمایش می‌دهند که در نهایت منجر به خزان زودرس این درختان می‌شود. به منظور شناخت علل کلروز و خزان زودرس درختان چنار دو طرح آزمایشی با مجموع ۱۳ تیمار، در ۳ تکرار و هر هکتار شامل ۵ درخت در محل چنارستانهای پارک لاله تهران در قالب طرح کاملاً "تصادفی در زمستان ۱۳۷۸ و بهار ۱۳۷۹ انجام شد. طرح اول دارای ۷ تیمار شامل شاهد، محلول پاشی اسیدی، محلول پاشی تغذیه‌ای، جایگزین کردن بخشی از خاک با مخلوط کودهای دامی، جایگزین کردن بخشی از خاک با کود دامی و شیمیایی، بهمراه تلقیح باکتری تیوباسیلوس، تزریق مواد غذایی به تنه درخت مصرف خاکی سکوترين آهن بود. نمونه گیری از خاک و آب محلهای آزمایشی قبل از اعمال تیمارها و یادداشت برداری از کلروز برگها بوسیله دستگاه کلروفیل سنچ، یادداشت برداری از خزان برگها با استفاده از شاخص خزان (به ترتیب از ۱ تا ۵ در مورد خزان شدید) و اندازه گیری سطح برگ بوسیله دستگاه اندازه گیری سطح برگ انجام شد. از مجموع نتایج چنین تیجه گیری شد که اعمال تیمارهای مختلف اثر معنی داری روی رفع کلروز درختان چنار داشته است ولی اثر خزان برگها و نیز سطح برگ معنی دار نبوده است.